

บทคัดย่อ

บทบาทผู้นำทางศาสนากับการต่อรองทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์
กรณีศึกษาชุมชนในตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี*

ธัญธิดา ยิ้มอำนวย**

อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ เป็นการแสดงตัวตนทางวัฒนธรรมอันเป็นสัญลักษณ์และเป็นสำนึกร่วมของกลุ่ม บทบาทนี้มีวัตถุประสงค์นำเสนอถึงการจัดการอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อใช้เป็นกลไกในการต่อรองและตอบโต้กับความกดดันจากอำนาจรัฐและทุนภายใต้กฎระเบียบของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ที่ควบคุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐและการบีบรัดจากระบบทุนนิยม ผู้นำทางศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์คือ พระสงฆ์ผู้นำทางศาสนาพุทธและเจ้าวัดผู้นำทางความเชื่อดั้งเดิมที่เคร่งครัดในหลักศีลธรรมแห่งพุทธศาสนา ต่างมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางวัฒนธรรม โดยพระสงฆ์ได้สร้างและรื้อฟื้นประเพณีพิธีกรรมบางอย่างขึ้นใหม่ด้วยความร่วมมือของชาวบ้าน ขณะที่เจ้าวัดมีความเคร่งครัดและปรับเพิ่มกฎเกณฑ์ในประเพณีพิธีกรรมที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของสังคม ดังนั้นด้วยประเพณีวิถีปฏิบัติแบบเรียบง่ายรวมถึงการยึดมั่นในอุดมการณ์เดิมทางชาติพันธุ์ของผู้นำทางศาสนา จึงเป็นการสร้างความเข้มแข็งของอัตลักษณ์ชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์อย่างมีพลวัต และใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองกับอำนาจที่เหนือกว่าด้วยวิธีการประนีประนอม

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ชาติพันธุ์, กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์, พระสงฆ์, เจ้าวัด, การต่อรอง

* ส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์ในวิถีพุทธ: กรณีศึกษาชุมชนในตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี” ได้รับทุนวิจัยจากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีพ.ศ.2559

** อาจารย์ประจำภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

Role of religioned leaders with the traditional negotiation of the Pwo Karen ethnic group:
Case study of community in Kaen Makrut Sub-District, Ban Rai District, Uthai Thani Province

Tanteera Yimamnuay

The ethnic identity is the expression the traditional character which is a symbol of the group's common cognitive. This article aims to present the management of the ethnic identity of the Pwo Karen ethnic group as they use as a mechanic to negotiate and defense from the government pressure and capitalism under the rule of the National Reserved Forest Act, which was controlled by the government officer and the forcing of the market economy. The religioned leaders of the Pwo Karen community are the monk, who is a Buddhism leader, and Chao Wat who is the leader of the old believe that strict with the ethic of Buddhism. The monk creates and recovers some rites and ceremony while Chao Wat is the one who stricts and adjusts the rules in tradition and ceremony that consistent with social experience, simple traditional expression, and also strict with the previous attitude of the ethnic group of the religioned leader. Therefore, this is the creation of ethnic identity strength dynamically and can be a tool to negotiate with the power above compromisingly.

Keywords: ethnic identity, the Pwo Karen ethnic group, Monk, Chao Wat, Negotiation

